

Категорія справи № 909/741/19: **Господарські справи (до 01.01.2019); Інші спори.**
Надіслано судом: **08.04.2020.** Зареєстровано: **09.04.2020.** Оприлюднено: **10.04.2020.**
Дата набрання законної сили: **26.03.2020**
Номер судового провадження: **не визначено**

ЗАХІДНИЙ АПЕЛЯЦІЙНИЙ ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД**79010, м.Львів, вул.Личаківська,81****ПОСТАНОВА****ІМЕНЕМ УКРАЇНИ****"26" березня 2020 р. Справа №909/741/19****Західний апеляційний господарський суд у складі колегії суддів:****головуючої судді Оришин Г.В.****суддів Желіка М.Б.****Скрипчук О.С.****секретар судового засідання Федорів Н.В.****розглянув апеляційну скаргу Національного природного парку Гуцульщина від 28.11.2019 за № 697/11****на рішення Господарського суду Івано-Франківської області від 24.10.2019 (повний текст рішення складено 11.11.2019, суддя Шкіндер П.А.)****у справі № 909/741/19****за позовом Державної екологічної інспекції Карпатського округу, м. Івано-Франківськ****до Державного підприємства "Кутське лісове господарство", смт. Яблунів Косівський район Івано-Франківська область****третьою особою, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору на стороні позивача Національний природний парк "Гуцульщина", м.Косів, Івано-Франківської області****третьою особою, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору на стороні відповідача Пістинська сільська рада, с. Пістинь, Косівський район, Івано-Франківська область****про зобов'язання анулювати лісорубний квиток****представники сторін в судовому засіданні не з'явилися**

15.07.2019 до Господарського суду Івано-Франківської області звернулася Державна екологічна інспекція Карпатського округу (надалі ДЕІ Карпатського округу) з позовом до відповідача Державного підприємства (надалі ДП) «Кутське лісове господарство» про зобов'язання відповідача анулювати лісорубний квиток від 20.03.2019 серії ІФ ЛРК №006739 за №14, виданий на заготівлю деревини в порядку рубок формування та оздоровлення лісів (вибірково-санітарна рубка) без лімітів, наданих Мінприроди України, в межах території, що входить до складу НПП «Гуцульщина».

Позовні вимоги мотивовано тим, що спірний лісорубний квиток був виписаний відповідачем як неналежним власником лісів чи постійним лісокористувачем в межах території, що входить до складу НПП «Гуцульщина» з вилученням, чим порушено вимоги Лісового кодексу України, Закону України «Про природно-заповідний фонд України», Указу Президента України «Про створення національного природного парку «Гуцульщина», та проведено рубки формування та оздоровлення лісів на підставі лісорубного квитка на території, яка не перебуває у користуванні ДП «Кутське лісове господарство» згідно матеріалів базового лісовпорядкування 2009 року та без наявних лімітів та дозволів на використання природних ресурсів, чим порушено вимоги ст. 9-1 Закону України «Про навколишнє природне середовище».

Ухвалою Господарського суду Івано-Франківської області від 17.07.2019 до участі у справі залучено Національний природний парк (надалі НПП) "Гуцульщина" як третю особу, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору на стороні позивача.

Ухвалою суду від 17.09.2019 до участі у справі залучено Пістинську сільську раду як третю особу, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору на стороні відповідача.

Рішенням Господарського суду Івано-Франківської області від 24.10.2019 в задоволенні позову у даній справі відмовлено.

Ухвалюючи рішення, місцевий суд виходив з того, що спірний лісорубний квиток № 14 від 20.03.2019 серії ІФ ЛРК 006739 на заготівлю деревини в рядку рубок формування та оздоровлення лісів був виданий ДП «Кутське лісове господарство» із врахуванням наступного:

- на виконання рішення Господарського суду Івано-Франківської області у справі № 909/741/18 від 03.01.2019, що набрало законну силу, та згідно ст. 326 ГПК України є обов'язковим до виконання;

- лісокористувачем ділянки, якої стосується вказаний лісорубний квиток, є ДП «Кутське лісове господарство»;

- зазначений лісорубний квиток отриманий на підставі акту рекогноцирувального лісопатологічного обстеження насаджень на предмет цільності призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів ДП «Кутське лісове господарство» від 27.07.2018, Польових матеріалів обстеження санітарного стану лісів в межах населеного пункту с.Пістинь, які знаходяться в постійному користуванні ДП «Кутське лісове господарство» від 09.07.2019 та Переліку заходів санітарного стану лісів ДП «Кутське лісове господарство» від 10.02.2019.

Факт того, що ДП «Кутське лісове господарство» є лісокористувачем виділів №22 та № 26 кварталу №12 Косівського лісництва, на території яких передбачає рубки спірний лісовий квиток, місцевий господарський суд встановив, виходячи з наступного:

- стосовно земельних ділянок, на які було видано спірний лісорубний квиток та які відповідно до Указу Президента України від 14.05.2002 №456/2002 мають бути виділені НПП "Гуцульщина", не проводилося встановлення меж в натурі. Ця обставина встановлена в постанові Львівського апеляційного господарського суду від 03.05.2017 у справі № 909/4/17, залишений в силі постановою Вищого господарського суду України від 29.08.2019;

- позивач не довів того, що державний акт на право постійного користування земельними ділянками, одержаний в установленому порядку ДП «Кутське лісове господарство», є скасованим, недійсним або нечинним. Тому, у зв'язку з існуванням законного та легітимного постійного землекористувача, законодавчий механізм підтвердження права постійного користування земельними ділянками планово-картографічними матеріалами лісовпорядкування, передбачений п. 5 розділу VIII Прикінцевих положень Лісового кодексу України, не включається.

НПП Гуцульщина, не погодившись з вказаним судовим рішенням, подав апеляційну скаргу, в якій послався на те, що вирішуючи спір, місцевий господарський суд неправильно застосував норми матеріального та порушив норми процесуального права, у зв'язку з чим просив оскаржуване рішення скасувати та прийняти нове, яким в позові відмовити.

У своїй апеляційній скарзі скаржник зазначив наступне:

1) порушення норм матеріального права, на думку скаржника, полягає у тому, що суд при ухваленні рішення у даній справі не врахував того, що на виконання Указу Президента України №456 від 14.05.2002 та наказу Мінекоресурсів від 14.08.2002 № 315 було проведено приймання-передачу матеріальних цінностей, лісового фонду та документації від Кутського держлісгоспу та Косівського районного підприємства "Райагроліс" до сфери управління Мінекоресурсів України, про що складено акт приймання-передачі від 23 серпня 2002 року. Відповідно до вказаного акта у постійне користування НПП "Гуцульщина" частина кварталів була передана із вилученням у попередніх лісокористувачів, серед яких, квартал 12 Косівського лісництва Кутського держлісгоспу. В акті встановлено, що на переданій території НПП "Гуцульщина" з вилученням земель охорону здійснює служба державної охорони НПП "Гуцульщина" з часу підписання акту;

2) той факт, що НПП "Гуцульщина" є належним лісокористувачем на спірній лісовій ділянці встановлений у низці судових рішень у господарських справах, більшість яких були переглянуті у касаційному порядку, а саме, у справах №909/1018/16, №909/912/17, №909/976/17, №909/1193/17;

3) порушення норм процесуального права скаржник вбачає у наступному:

- ухвала суду першої інстанції про залучення до участі у справі Пістинської сільської ради як третьої особи без самостійних вимог була постановлена за відсутності у матеріалах справи відповідної **заяви** зі сторони ДП Кутське лісове господарство, на наявність якої покликається суд, та, крім того, з цього приводу судом не були з'ясовані позиції інших сторін;

- **під час підготовчого провадження у даній справі НПП Гуцульщина** заявило клопотання про витребування у Пістинської сільської ради оригіналів письмових доказів, оскільки до відповідного клопотання сільської ради про

додолучення доказів на право постійного користування ДП Кутським ЛГ на території Пістинської сільської ради було подано світлокопії документів низької якості. **Дане клопотання судом було відхилене без додолучення його до матеріалів справи, мотивуючи це тим, що тексти на зазначених документах вільно читаються.** Однак, під час безпосереднього дослідження доказів при розгляді справи по суті 24.10.2019 відповідачу і третій особі суддя зробив зауваження про те, що надані ними письмові докази прочитати неможливо;

- суд безпідставно повернув клопотання НПП Гуцульщина від 10.10.2019 про додолучення до матеріалів справи доказу, який не міг бути поданий у встановлений законом строк з об'єктивних причин у відповідності до ч. 4 ст. 80 ГПК України, а саме, відповідь Головного управління Держгеокадастру в Івано-Франківській області на адвокатський запит від 17.10.2019, у якій вказано, що в Головного управління немає відомостей про погодження та затвердження Проекту землеустрою щодо формування території та встановлення меж населеного пункту с.Пістинь, Косівського району, розробленого ДП Карпатське підприємство геодезії, картографії та кадастру. Вказана відповідь, на думку скаржника, свідчить про те, що Пістинська сільська рада покликається на нелегітимний документ;

- аналогічним порушенням є також відхилення судом клопотання НПП Гуцульщина про приєднання до матеріалів справи на підставі ч. 8 ст. 80 ГПК України платіжних доручень про сплату штрафів НПП Гуцульщина за заподіяння шкоди природоохоронному законодавству, які не могли бути надані суду у передбачений ГПК України строк з об'єктивних причин, оскільки виникли після закінчення стадії підготовчого провадження розгляду справи, але по своїй важливості є одним із найсуттєвіших доказів, які підтверджують законність лісокористування НПП Гуцульщина на території Пістинської сільської ради, що категорично заперечує як ДП Кутське лісове господарство, так і Пістинська сільська рада;

- судом було проігноровано клопотання позивача про витребування у відповідача матеріалів базового лісовпорядкування 2009 року, які проведені Українським державним проектним лісовпорядним виробничим об'єднанням «Львівська державна лісовпорядна експедиція». При цьому, скаржник наголошує, що відповідач такі матеріали суду не надав самостійно, оскільки у вказаних матеріалах відсутній квартал 12, де ДП «Кутське лісове господарство» і проводить незаконні рубки лісу, використовуючи лісорубний квиток, анулювання якого є предметом цього позову.

Державна екологічна інспекція Карпатського округу подала відзив на апеляційну скаргу, в якому підтримала доводи апеляційної скарги, просила її задоволити, рішення місцевого господарського суду скасувати, а позов у даній справі задоволити, покликаючись на ті ж доводи, що й скаржник, а саме:

1) на те, що ДП Кутське лісове господарство не є лісокористувачем на ділянці, якої стосується спірний лісорубний квиток, а, отже, не мало підстав його видавати;

2) судом першої інстанції зроблено хибний висновок про наявність у ДП Кутське лісове господарство державного акта на право постійного користування земельними ділянками, оскільки в матеріалах справи такого акта немає. Також, у матеріалах справи відсутні актуальні матеріали лісовпорядкування щодо кварталу 12 Косівського лісництва ДП Кутське лісове господарство, які б могли свідчити про наявність у відповідача права постійного користування спірною ділянкою;

3) покликання суду на витяг з Державного земельного кадастру про землі в межах адміністративно-територіальних одиниць НВ-26036266520018 від 07.06.2018 щодо перебування кварталу 12 в межах села Пістинь не несе жодної доказової інформації у даній справі, оскільки не містить накладення на квартали, виділи та лісництва та ПНДВ будь-якого з лісокористувачів, які здійснюють діяльність на території Пістинської сільської ради. Окрім того, сам факт перебування земель природно-заповідного фонду на території населеного пункту не свідчить про зміну статусу земель природно-заповідного фонду;

4) висновок суду про те, що не відбувалося встановлення в натурі меж НПП «Гуцульщина» є хибним, оскільки у природного парку наявні матеріали лісовпорядкування та проект розвитку території, які складені у 2004 році Українським державним проектним лісовпорядним виробничим об'єднанням «Львівська державна лісовпорядна експедиція»;

5) рішення Господарського суду Івано-Франківської області у справі №909/741/18 від 03.01.2019, на яке покликався суд першої інстанції, не має жодного стосунку до позовних вимог у даній справі, оскільки у вказаному рішенні не зазначено жодних лісництв, номерів кварталів та виділів, на яких зобов'язано ДП Кутське лісове господарство вчинити дії по очищенню земель від захаращень на території Пістинської сільської ради;

6) безпідставним є покликання суду першої інстанції на судові рішення у справі №909/4/17, оскільки у вказаній справі не досліджувалися ні акт приймання-передачі від 23 серпня 2002 року, складений на виконання Указу Президента України №456 від 14.05.2002 та наказу Мінекоресурсів від 14.08.2002 №315, ні планово-картографічні матеріали організації території НПП «Гуцульщина» 2004 року. Натомість, судом безпідставно не враховано судові рішення у справах №909/912/17, 909/1018/16, 909/976/17, 909/1193/17, останні два з яких встановлюють обставину щодо належного лісокористувача саме на спірній лісовій ділянці;

7) судом першої інстанції було проігноровано таку підставу позову у даній справі, як відсутність у відповідача лімітів на використання природних ресурсів в межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення, які затверджуються Мінприроди.

У своєму відзиві Державна екологічна інспекція Карпатського округу заявила клопотання про додолучення до матеріалів справи листа Львівської державної лісовпорядної експедиції від 29.10.2019 за №302/01-04, який був отриманий

позивачем у відповідь на свій запит від 17.10.2019, у якому зазначається, що матеріали лісовпорядкування НПП «Гуцульщина» проводилися в 2004 році на основі матеріалів базового лісовпорядкування Косівського лісництва Кутського держлісгоспу 1996 року. Вказане клопотання мотивовано тим, що: а) підстави звернення позивача із відповідним запитом до лісовпорядної експедиції з'явилися після того, як відповідач в суді першої інстанції безпідставно не надав матеріали лісовпорядкування 2009 року; б) відповідь на запит позивача надійшла після ухвалення судом першої інстанції рішення у даній справі.

ДП «Кутське лісове господарство» подало відзив на апеляційну скаргу, в якому заперечило доводи апеляційної скарги та просило залишити апеляційну скаргу НПП «Гуцульщина» без задоволення, а рішення місцевого господарського суду без змін, покликаючись на таке:

1) рішенням Господарського суду Івано-Франківської області у справі № 909/741/18 від 03.01.2019 було зобов'язано ДП «Кутське лісове господарство» виконати рішення Пістинської сільської ради від 11.07.2018 щодо вчинення низки дій на землях лісового фонду сільської ради, що знаходяться у користуванні відповідача. На виконання цього рішення суду ДП «Кутське лісове господарство» і отримало спірний лісорубний квиток № 14 від 20.03. 2019 серії ІФ ЛРК 006739 на заготовлю деревини в порядку рубок формування та оздоровлення лісів. Зазначений лісорубний квиток отриманий на підставі акту рекогносцирувального лісопатологічного обстеження насаджень на предмет доцільності призначень заходів з поліпшення санітарного стану лісів ДП «Кутське лісове господарство» від 27.07.2018, польових матеріалів обстеження санітарного стану лісів в межах населеного пункту с. Пістинь, які знаходяться в постійному користуванні ДП «Кутське лісове господарство» від 09.07.2019 та Переліку заходів санітарного стану лісів ДП «Кутське лісове господарство» від 10.02.2019. У вказаних документах чітко зазначені квартали, ділянки та площі, на яких потрібно здійснити проведення санітарно-вибіркових рубок, тому не відповідає дійсності твердження НПП «Гуцульщина» про те, що в рішенні суду у справі №907/741/18 не зазначено назв лісництв, номерів кварталів та виділів, на яких зобов'язано відповідача вчинити дії по очищенню земель від захаращень. Цим же рішенням підтверджується факт знаходження земель ДП «Кутське лісове господарство» в межах населеного пункту (із посиланням на витяг з Державного земельного кадастру про землі в межах території адміністративно-територіальних одиниць від 07.06.2018, серії НВ №2603626652018).

2) постановою Верховного Суду від 22.08.2018 у справі № 809/807/17 доведено, що НПП «Гуцульщина» не є користувачем спірної земельної ділянки. У пункті 44 цієї постанови зазначено із покликанням на постанову Вищого господарського суду України від 29.08.2017 у справі № 909/4/17, що НПП «Гуцульщина» не є користувачем спірної земельної ділянки.

Крім того, згідно ухвали Львівського апеляційного адміністративного суду від 22.09.2015 у справі № 876/4394/15, постанови Івано-Франківського окружного адміністративного суду від 20.11.2017 у справі № 809/1312/15, постанови Західного апеляційного господарського суду від 17.10.2019 у справі № 909/181/19, рішення Івано-Франківського окружного адміністративного суду у справі № 0940/1703/18 та постанови Верховного Суду від 21.12.2019 у справі № 809/3995/14 встановлено, що постійним лісокористувачем на території Пістинської сільської ради є ДП «Кутське лісове господарство»;

3) не відповідає дійсності твердження НПП «Гуцульщина» про законність виготовлених ним матеріалів лісовпорядкування 2004 року, адже станом на даний час категорія спірних земель облікується як землі лісогосподарського призначення, а з користування ДП «Кутське лісове господарство» не було вилучено жодного квадратного метра землі, що підтверджується листом Держгеокадастру від 11.02.2019 за №0-9-0,25-48/105-19 та листом Прикарпатського земельного центру №01-258 від 27.10.2018. З огляду на те, що зміну цільового призначення спірних земель не було проведено, відповідач вважає, що у спірних правовідносинах недоречно застосовувати ст.9-1 Закону України «Про природно-заповідний фонд» щодо встановлення лімітів, адже вона має відношення тільки до земель ПЗФ;

4) розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 липня 2013 року № 495-р було надано дозвіл для НПП «Гуцульщина» на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки площею 712.1447 гектарів від Пістинської сільської ради із земель лісогосподарського призначення, що перебувають у постійному користуванні ДП "Кутське лісове господарство". Вказане свідчить про те, що спірні землі із постійного користування ДП "Кутське лісове господарство" не вилучалися, НПП "Гуцульщина" в постійне користування не надавалися, акта на право постійного користування цією земельною ділянкою НПП "Гуцульщина" не має, як і не має зареєстрованого права лісокористування на вказану землю. Окрім того, вказане свідчить про відсутність зміни цільового призначення спірної земельної ділянки, оскільки така зміна здійснюється за проектами землеустрою щодо їх відведення.

Пістинська сільська рада подала відзив на апеляційну скаргу, в якому також заперечила доводи апеляційної скарги та просила залишити апеляційну скаргу НПП «Гуцульщина» без задоволення, а рішення місцевого господарського суду без змін, наводячи ті ж доводи, що і ДП "Кутське лісове господарство" у своєму відзиві.

НПП «Гуцульщина» подало письмові пояснення, у яких додатково зазначив наступне:

1) ДП «Кутське лісове господарство» залишило без виконання ухвалу Господарського суду Івано-Франківської області від 17.07.2019 про витребування у цього підприємства низки доказів, на підставі яких можна було би встановити ті земельні ділянки, які перебувають у його постійному лісокористуванні. Вказане свідчить про те, що суд першої інстанції з'ясував обставини щодо приналежності земельної ділянки ДП «Кутське лісове господарство» без документів, які сам для цього витребував;

2) НПП «Гуцульщина» вважає, що позивачем у даній справі не було доведено, а судом першої інстанції не встановлено, яких саме конкретних ділянок стосується оскаржуваний лісорубний квиток. При цьому, дія вказаного лісорубного квитка поширюється на території НПП «Гуцульщина», яке в подальшому несе збитки через діяльність ДП «Кутське лісове господарство», що підтверджується судовими рішеннями у справах №909/976/17 та №909/1193/17, у яких встановлено факт незаконної рубки дерев в межах спірної території, а також встановлено, що її постійним лісокористувачем є НПП «Гуцульщина». З огляду на це, відмова в задоволенні позову в даній справі матиме наслідком абсурдну ситуацію, коли рубку лісу згідно лісорубного квитка на території НПП «Гуцульщина» здійснює ДП «Кутське лісове господарство», а потім з НПП «Гуцульщина» за цю рубку стягуватимуться збитки;

3) ДП «Кутське лісове господарство» у своїх поясненнях посилається на нечинне лісовпорядкування 1996 року, яке існувало до передачі НПП «Гуцульщина» спірних земель відповідно до Указу Президента України №456 від 14.05.2002 згідно з актом приймання-передачі цінностей лісового фонду та документації від 23.08.2002. В новому лісовпорядкуванні 2004 року, яке було складене після передачі НПП «Гуцульщина» спірних земель, квартал № 12 лісовпорядкування числиться як квартали №10 та 11.

У клопотанні від 20.01.2020 за №22/11 НПП «Гуцульщина» долучило до матеріалів даної справи постанову Восьмого апеляційного адміністративного суду від 03.12.2019 у справі № 857/9680/19, якою було визнано протиправним та нечинним рішення Пістинської сільської ради від 17.06.2018 про припинення діяльності НПП «Гуцульщина» на території Пістинської сільської ради. У вказаній постанові, серед іншого, встановлено обставини щодо постійного лісокористування земельними ділянками, що були передані НПП «Гуцульщина» на підставі Указу Президента України №456 від 14.05.2002.

У клопотанні від 25.02.2020 за №01-3/81 ДП «Кутське лісове господарство» долучило до матеріалів справи постанови Верховного Суду від 28.01.2020 у справі № 909/181/19, від 21.12.2019 у справі № 809/3995/14 та ухвалу Західного апеляційного господарського суду від 29.01.2020 у справі № 909/741/18 про закриття апеляційного провадження за скаргою НПП «Гуцульщина».

Розглянувши вказані клопотання, колегія суддів зазначає, що тими судовими рішеннями у інших справах, на які покликаються сторони, буде надано оцінку при вирішенні спору у даній справі.

В судове засідання, призначене на 26.03.2020, сторони не з'явилися. Неявка сторін відбулася після запровадження на території України карантину відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2020 за № 211 «Про запобігання поширенню та території України коронавірусу COVID-19».

У зв'язку із запровадженням карантину та з метою запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, 20.03.2020 на офіційній сторінці Західного апеляційного господарського суду (wag.court.gov.ua) було розміщено оголошення про те, що розгляд справи № 909/741/19, призначеної на 26.03.2020 о 12 год. 00 хв., буде відбуватись без участі представників, участь яких суд не визнавав обов'язковою. Судом було проінформовано представників сторін про можливість подання будь-яких пояснень на електронну адресу суду inbox@wag.court.gov.ua (посилання на оголошення: <https://wag.court.gov.ua/sud4870/pres-centr/news/913360/>).

Водночас, 20.03.2020 від відповідача до суду надійшло клопотання про відкладення розгляду справи, яке мотивоване неможливістю забезпечити участь у судовому засіданні свого представника із покликанням на вищезгадану постанову Кабінету Міністрів України. Розглянувши вказане клопотання, колегія суддів зазначає наступне:

1) позиція відповідача, як і інших учасників даного судового процесу, чітко та зрозуміло викладена у письмових документах, які були подані до суду та містяться в матеріалах даної справи;

2) в судовому засіданні 06.02.2020 судом було заслухано усні пояснення усіх учасників судового процесу;

3) ухвалою суду від 13.03.2020 явка сторін була визнана необов'язковою;

4) сторонами не подано суду нових доказів чи доводів, які би потребували розгляду їх безпосередньо в судовому засіданні. При цьому, судову практику, долучену НПП «Гуцульщина» та ДП «Кутське лісове господарство», колегія суддів не вважає новими доказами, щодо яких необхідно з'ясувати думку усіх учасників процесу при особистій явці;

5) дане судове засідання 26.03.2020 відбувається під час карантину, оголошеного Кабінетом Міністрів України, без участі жодної зі сторін, що, на думку суду, не порушує права жодної сторін на доведення перед судом власної позиції та на спростування позиції іншої сторони. Як було зазначено вище, усі учасники даного процесу як письмово, так і усно висловили власні позиції, доводи та вимоги щодо предмета спору у даній справі.

З огляду на вищенаведене, оскільки в матеріалах справи достатньо доказів для розгляду апеляційної скарги відповідача по суті, колегія суддів вважає, що розгляд апеляційної скарги можливо завершити без представників сторін.

Розглянувши матеріали справи, заслухавши пояснення сторін, оцінивши подані сторонами докази на відповідність їх фактичним обставинам і матеріалам справи, судова колегія вважає, що наявні підстави для задоволення апеляційної скарги та скасування оскаржуваного рішення, з огляду на наступне:

З матеріалів справи вбачається, що в період з 15.04.2019 по 19.04.2019 посадовими особами Державної екологічної інспекції Карпатського округу було проведено позапланову перевірку ДП «Кутське лісове господарство» щодо

дотримання вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів.

Вказана перевірка була призначена на підставі наказу ДЕІ Карпатського округу № 5 від 11.04.2019 щодо здійснення позапланового заходу державного нагляду (контролю), направлення на проведення позапланової перевірки № 4 від 11.04.2019 та погодження Міністерства екології та природних ресурсів України № 4.1-11/3657-19 від 05.04.2019, копії яких містяться в матеріалах справи (а.с. 33-34, 35, 36, т.1).

Зі змісту наказу та направлення вбачається, що підставою для проведення перевірки стала заява жителя с.Пістинь Тодорака В.В. про незаконні рубки на території Косівського ПНДВ НПП «Гуцульщина» (а.с. 37, т.1).

За результатами позапланової перевірки ДП «Кутське лісове господарство» складено акт №3 від 19.04.2019 (а.с. 38-45, т.1), який підписаний посадовими особами Державної екологічної інспекції Карпатського округу та у якому міститься відмітка про відмову від підпису цього акта посадовими особами ДП «Кутське лісове господарство». Водночас, в акті міститься відмітка у розділі «Пояснення, зауваження або заперечення щодо проведення заходу державного нагляду (контролю) та цього акта» про повну незгоду із вказаним актом, датована 19.04.2019 та засвідчена підписом невстановленої особи. Також в акті міститься відмітка про його направлення на адресу ДП «Кутське лісове господарство» листом №164 від 22.04.2019.

Відповідно до акта позапланової перевірки № 3 від 19.04.2019, комісією встановлено, що ДП «Кутське лісове господарство» виписало та видало спеціальний дозвіл - лісорубний квиток № 14 від 20.03.2019 (серія ІФ ЛРК 006739) на заготівлю деревини в порядку рубок формування та оздоровлення лісів (санітарно - вибіркова рубка) в межах національного природного парку "Гуцульщина" без ліміту використання природних ресурсів та дозволу Управління екології та природних ресурсів Івано-Франківської ОДА, наукового висновку щодо ліміту на використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів ПЗФ загальнодержавного значення "Гуцульщина" на спеціальне використання природних ресурсів. Вказане визначено як порушення ст. 19, 67, 69 Лісового кодексу України, ст.40 Закону України "Про охорону навколишнього середовища", ст. 9-1, 14, 21 Закону України "Про природно-заповідний фонд України" та Інструкції про порядок установа лімітів на використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів ПЗФ загальнодержавного значення, затвердженої наказом Міністерством охорони навколишнього природного середовища України №27 від 24.01.2008.

У розділі 5 вказаного акту встановлено, що лісорубний квиток № 14 від 20.03.2019 (серія ІФ ЛРК 006739) стосується рубок в межах виділів № 22 та 26 кварталу № 12 Косівського лісництва ДП «Кутське лісове господарство» (згідно матеріалів базового лісовпорядкування 1996 року по Кутському ДЛГ). В той же час, лісовий квартал №12 площею 185 га був переданий у 2002 році у постійне користування НПП «Гуцульщина», а в матеріалах наступного базового лісовпорядкування 2009 року по ДП «Кутське лісове господарство» відсутній лісовий фонд, який був переданий до НПП «Гуцульщина» з вилученням у Кутського ДЛГ, в тому числі квартал №12.

За наслідками проведення позапланової перевірки видано припис №9 від 19.04.2019 про анулювання лісорубного квитка від 20.03.2019 № 14 (серія ІФ ЛРК 006739) на заготівлю деревини в порядку рубок формування та оздоровлення лісів (санітарно - вибіркових рубок), на якому містяться підписи посадових осіб Державної екологічної інспекції Карпатського округу та відмітка про відмову від підпису директором ДП «Кутське лісове господарство» (а.с. 46, т.1).

В матеріалах справи наявний лист екологічної інспекції про скерування відповідачу акта перевірки та припису (а.с. 47, т.1) та копія повідомлення про вручення, датованого 25.04.2019 (а.с. 48, т.1).

Також в матеріалах справи наявна копія спірного лісового квитка № 14 від 20.03.2019 (серія ІФ ЛРК 006739), у якому зазначено наступні відомості щодо рубки: власник лісів або постійний лісокористувач ДП «Кутський лісгосп», лісництво Косівське, система рубок рубки формування і оздоровлення лісів, спосіб рубки вибіркова санітарна, спосіб обліку по пнях, підстава Перелік заходів з поліпшення стану лісів на 2019 рік та вик. пров. ВП №58266715 від 04.02.2019, а також детальні відомості номеру кварталу (№12) номерів ділянки (№22, 26), маси деревини, нормативної вартості (а.с. 50, т.1).

У зв'язку з тим, що ДП «Кутське лісове господарство» не виконало припису в добровільному порядку, ДЕІ Карпатського округу звернулося до Господарського суду Івано-Франківської області із позовом у даній справі.

Указом Президента України №456/2002 від 14.05.2002 з метою збереження, відтворення та раціонального використання типових і унікальних природних комплексів Покутських Карпат, що мають важливе природоохоронне, наукове, естетичне, рекреаційне та оздоровче значення створено Національний природний парк "Гуцульщина" на території Косівського району Івано-Франківської області, який підпорядковано Міністерству екології та природних ресурсів України. Площу парку встановлено у розмірі 32271 гектари, в тому числі 7606 гектарів, що мають бути надані йому в постійне користування та 24665 гектарів, земель, що включаються до його складу без вилучення у землекористувачів. ДП «Кутське лісове господарство» віднесено до землекористувачів, землі яких мають бути включені до складу Національного природного парку "Гуцульщина" як з вилученням так і без вилучення (а.с. 54-56, т.1).

Відповідно до Положення про НПП «Гуцульщина, затвердженого наказом Міністерства екології та природних ресурсів України, НПП «Гуцульщина» створений відповідно до Указу Президента України від 14.05.2002 № 456, є об'єктом природоохоронного фонду загальнодержавного значення та розташований на території Косівського району Івано-Франківської області (п.1.1). Загальна площа парку становить 32271 гектари, у тому числі 7606 гектари, що мають бути надані парку в постійне користування та 24665 гектарів, що включаються до його складу без вилучення у землекористувачів (п.1.6).

У пункті 2.1 Положення зазначено, що парк створено з метою збереження, відтворення і раціонального використання типових та унікальних природних комплексів Покутських Карпат, що мають важливе природоохоронне, наукове, естетичне, освітнє, рекреаційне та оздоровче значення.

Завданням НПП "Гуцульщина" є збереження та відтворення цінних природних та історико-культурних комплексів та природних об'єктів Покутських Карпат, включаючи підтримання та забезпечення екологічної природної рівноваги в регіоні; створення умов для організованого туризму, відпочинку та інших видів рекреаційної діяльності в природних умовах з додержанням режиму охорони заповідних комплексів та об'єктів; організація та здійснення наукових досліджень, у тому числі з вивченням природних комплексів та їх змін в умовах рекреаційного використання, розроблення та впровадження наукових рекомендацій з питань охорони навколишнього природного середовища, відтворення окремих видів флори та фауни, відновлення порушення екосистем, управління та ефективного використання природних ресурсів, організації та проведення моніторингу ландшафтного та біологічного різноманіття; проведення екологічної освітньо-виховної роботи тощо (пункту 2.2. Положення).

Відповідно до пунктів 1.7, 1.8 Положення, право парку на постійне користування земельною ділянкою оформляється втягом з Державного реєстру прав про зареєстровані права та/або їх обтяження. Межі земельних ділянок Парку встановлюються в натурі (на місцевості) і закріплюються межовими знаками. Відомості про земельні ділянки Парку в установленому порядку вносяться до Державного земельного кадастру та обов'язково враховуються при реконструкції та розвитку прилеглих територій.

З акта приймання-передачі цінностей лісового фонду та документації від Кутського держлісгоспу та Косівського районного підприємства «Райагроліс» до сфери управління Мінекоресурсів України від 23.08.2002 (а.с. 57-61, т.1), затвердженого Міністром екології та природних ресурсів України, на виконання Указу Президента № 456/2002 від 14.05.2002 та наказу Мінекоресурсів № 315 від 14.08.2002 вбачається, що у 2002 році комісією у складі: голови комісії, начальника Державної служби заповідної справи, заступника начальника Державної служби заповідної справи, начальника управління бухгалтерського обліку та фінансової звітності Мінекоресурсів, першого заступника Голови облдержадміністрації, начальника нормативно-правового управління Мінекоресурсів, начальника Державного управління екології та природних ресурсів в Івано-Франківській області, начальника обласного управління лісового господарства, заступника начальника управління земельних ресурсів облдержадміністрації, начальника відділу заповідної справи та екомережі Державного управління екології та природних ресурсів в Івано-Франківській області, головного технолога ОП «Івано-Франківськблагроліс», голови Косівської районної ради, першого заступника голови Косівської райдержадміністрації, директора Національного природного парку «Гуцульщина», директора Кутського держлісгоспу та директора Косівського районного підприємства «Райагроліс» проведено приймання-передачу матеріальних цінностей, лісового фонду та документації від Кутського держлісгоспу та Косівського районного підприємства «Райагроліс» до сфери управління Мінекоресурсів України. Передано директору НПП «Гуцульщина» від директорів Кутського держлісгоспу Дмитрука В.Д. та Косівського районного підприємства «Райагроліс» Пліхтяка Ю.М.:

- по Кутському ДЛГ:

1.1) лісовий фонд площею 21562 га (згідно додатку 1 та додатку 2, які визначають квартали, що передаються із вилученням та кварталів, що входять до складу парку без вилучення);

1.2) документацію з обліку лісового фонду, таксаційні описи, книги лісових культур, тощо;

1.3) лісову продукцію, що є в залишку в лісі;

1.4) лісосічний фонд на який виписані лісорубні квитки і сплачена попенна плата.

- по Косівському районному підприємству «Райагроліс»:

2.1) лісовий фонд площею 10709 га (згідно додатку 6 та додатку 7, які визначають квартали, що передаються із вилученням та кварталів, що входять до складу парку без вилучення);

2.2) документацію з обліку лісового фонду, таксаційні описи, книги лісових культур, тощо.

В акті також зазначено, що на переданій території НПП «Гуцульщина» з вилученням земель охорону здійснює служба державної охорони НПП «Гуцульщина» з часу підписання акту.

Відповідно до додатку 1 до вказаного акту, по Косівському лісництву Кутського ДЛГ у постійне користування НПП «Гуцульщина» було передано із вилученням в попереднього лісокористувача квартали № 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19.

Факт передачі лісового фонду ДП «Кутське лісове господарство» до НПП "Гуцульщина" підтверджено також нотаріально засвідченою заявою від 24.07.2009 про надання згоди Державним підприємством «Кутське лісове господарство» щодо припинення права користування земельними ділянками та передачу в постійне користування Національному природному парку «Гуцульщина» 6790 га (а.с. 67, т.1), що відповідає площі, яка мала бути надана у постійне користування НПП "Гуцульщина" з вилученням з Кутського державного лісгоспу згідно додатку 1 до Указу Президента України від 14.05.2002 року № 456/2002 з метою збереження, відтворення та раціонального використання типових і унікальних природних комплексів Покутських Карпат, що мають важливе природоохоронне, наукове, естетичне, рекреаційне та оздоровче значення.

В матеріалах справи наявний план лісонасаджень Косівського лісництва Кутського держлісгоспу лісовпорядкування 1996 року (а.с. 51-53, т.1), з якого вбачається загальна схема урочищ з поділом на квартали та витяг з планшету №2 Косівського лісництва Кутського ДЛГ лісовпорядкування 1996 року (а.с. 62, т.1), з якого вбачається схема розташування кварталу №12, межі цього кварталу, а також схема поділу цього кварталу на окремі виділи та їх нумерація.

В подальшому, в 2004 році, Українським державним проектним лісовпорядним виробничим об'єднанням «Львівська державна лісовпорядна експедиція» було проведено лісовпорядкування НПП «Гуцульщина». В результаті проведеного лісовпорядкування було змінено цифрові позначення кварталів НПП «Гуцульщина».

В матеріалах справи наявний витяг з планшету №2 Косівського ПНДВ НПП «Гуцульщина» лісовпорядкування 2004 року (а.с. 63, т.1), з якого вбачається схема розташування кварталів №10 та №11, межі цих кварталів, а також схема їх поділу на окремі виділи та їх нумерація.

Матеріали лісовпорядкування 2004 року були затверджені наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України за №440 від 05.10.2010 «Про затвердження проекту організації території Національного природного парку «Гуцульщина», охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів та об'єктів» (а.с. 64, т.1).

Згідно інформаційної довідки, наданої НПП «Гуцульщина» лісовий квартал № 12, відповідно нумерації квартальної сітки Косівського лісництва ДП «Кутське лісове господарство» згідно матеріалів базового лісовпорядкування 1996 року по ДП «Кутське лісове господарство» набув зміни в нумерації на квартали № 10 та № 11, відповідно нумерації квартальної сітки по Косівському ПНДВ НПП «Гуцульщина» згідно матеріалів базового лісовпорядкування 2004 року по НПП «Гуцульщина» (а.с. 65, т.1).

Інформація, наведена у вказаній довідці, підтверджується візуальним порівнянням витягів з планшетів по цих кварталах. При цьому, виділи № 22 та 26 кварталу № 12 Косівського лісництва ДП «Кутське лісове господарство», після лісовпорядкування 2004 року, отримали нову нумерацію №28, 29, 31, 32, 33 кварталу №10 Косівського ПНДВ НПП «Гуцульщина».

В той же час, ДП «Кутське лісове господарство» та Пістинська сільська рада заперечують факт наявності у НПП «Гуцульщина» права постійного користування ділянкою кварталу №12 Косівського лісництва.

До вказаного висновку дійшов також суд першої інстанції, зазначивши, що щодо земельних ділянок, на які було видано спірний лісорубний квиток, та які відповідно до указу Президента України від 14.05.2002 №456/2002 мали бути виділені НПП «Гуцульщина», не проводилося встановлення меж в натурі. Суд також зазначив, що позивачем не було доведено того, що державний акт на право постійного користування земельними ділянками, одержаний в установленому порядку ДП «Кутське лісове господарство», є скасованим, недійсним або нечинним, з огляду на що суд зазначив, що ДП «Кутське лісове господарство» є постійним лісокористувачем.

Колегія суддів наголошує на безпідставності висновків суду першої інстанції, які базуються на оцінці державного акта на право постійного користування земельними ділянками ДП «Кутське лісове господарство», оскільки такого акта в матеріалах справи немає. Суд першої інстанції також не зазначив про те, що це є обставиною, яка не підлягає доказуванню в розумінні ст. 75 ГПК України, а з матеріалів даної справи цієї обставини не вбачається.

Окрім того, ДП «Кутське лісове господарство» не долучило до матеріалів справи будь-яких інших картографічних матеріалів чи матеріалів лісовпорядкування, складених після 2002 року (рік створення НПП «Гуцульщина» та складення акту приймання-передачі земель), які би підтверджували склад земель, що перебувають у його постійному лісокористуванні станом на теперішній час.

Доводи ДП «Кутське лісове господарство» та Пістинської сільської ради про наявність у першого з них права постійного користування ділянкою кварталу №12 Косівського лісництва базуються на наступному:

- документом, який підтверджує даний факт, є матеріали лісовпорядкування 1996 року (а.с. 118, т.1, останній абзац із підпунктами);

- землі, що належать до кварталу №12 Косівського лісництва, знаходяться в межах території Пістинської сільської ради, не мають статусу земель природно-заповідного фонду та не відводилися НПП «Гуцульщина» у встановленому порядку. При цьому, вони покликаються на наступні докази: розпорядження Кабінету Міністрів України №495-р від 03.07.2013 (а.с. 117-119, т.2); витяг з Державного земельного кадастру про землі в межах території адміністративно - територіальних одиниць НВ-2603626652018 від 07.06.2018 щодо площі земель в межах території с. Пістинь (а.с. 7-9, т.2) та проектну документацію щодо формування території та встановлення меж Пістинської сільської ради (а.с. 26-34, т.2); листи Держгеокадастру та Держземагентства щодо статусу земель та підстав виникнення у ДП «Кутське лісове господарство» права постійного користування (а.с. 10, 12, т.2); судові рішення у справах № 909/741/18, № 909/4/17, № 0940/1703/18, № 809/1312/15, № 809/807/17, № 876/4394/15, № 909/181/19 та № 809/3995/14, у яких, на їх думку, встановлено преюдиційний факт, що постійним лісокористувачем на території Пістинської сільської ради є ДП «Кутське лісове господарство».

Зі змісту статті 17 Лісового кодексу України вбачається, що основною метою надання лісів у постійне користування є ведення лісового господарства. Статтями 19 та 64 Лісового кодексу України передбачено обов'язки постійних лісокористувачів та основні вимоги щодо ведення лісового господарства.

Ліси надаються в постійне користування на підставі рішення органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування, прийнятого в межах їх повноважень за погодженням з органами виконавчої влади з питань лісового господарства та з питань охорони навколишнього природного середовища Автономної Республіки Крим, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства, обласними, Київською, Севастопольською міськими державними адміністраціями, органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань охорони навколишнього природного середовища. У разі прийняття рішення про надання лісів у постійне користування обласними, Київською, Севастопольською міськими державними адміністраціями таке рішення погоджується центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища. Прийняття рішень Кабінетом Міністрів України не потребує погоджень з іншими органами.

Право постійного користування лісами посвідчується державним актом на право постійного користування земельною ділянкою.

Пунктом 5 розділу VIII Прикінцевих положень Лісового кодексу України визначено, що до одержання в установленому порядку державними лісгосподарськими підприємствами державних актів на право постійного користування земельними лісовими ділянками, документами, що підтверджують це право на раніше надані землі, є планово-картографічні матеріали лісовпорядкування.

Планово-картографічні матеріали лісовпорядкування складаються на підставі натурних лісовпорядних робіт та камерного дешифрування аерознімків, містять детальну характеристику лісу. Перелік планово-картографічних лісовпорядкувальних матеріалів, методи їх створення, масштаби, вимоги до змісту та оформлення, якості виготовлення тощо регламентується галузевими нормативними документами. Зокрема, за змістом пункту 1.1 Інструкції про порядок створення і розмноження лісових карт, затвердженої Держлісгоспом СРСР 11.12.1986, планшети лісовпорядкування відносяться до планово-картографічних матеріалів лісовпорядкування, а частина друга зазначеної Інструкції присвячена процедурі їх виготовлення.

Матеріалами даної справи не підтверджується факту наявності у ДП «Кутське лісове господарство» та НПП «Гуцульщина» державних актів на право постійного користування спірною земельною ділянкою.

Разом з тим, про наявність державного акта у ДП «Кутське лісове господарство» стверджується у постанові Вищого господарського суду України від 29.08.2017 у справі № 909/4/17, на яку покликаються відповідач та третя особа на стороні відповідача. Відповідні покликання відхиляються колегією суддів, оскільки:

а) більш актуальними в аналогічних правовідносинах є правові висновки Верховного Суду у справах № 909/976/17 та № 909/1193/17 (в т.ч. об'єднаної палати Касаційного господарського суду) щодо застосування п.5 розділу VIII Прикінцевих положень Лісового кодексу України, оскільки викладені у пізніших постановках;

б) покликання на державний акт про право постійного користування ДП «Кутське лісове господарство», які викладені у постанові Вищого господарського суду України № 909/4/17, не дають змоги встановити жодної інформації про вказаний акт, зокрема, дату його видачі, чинність, межі земельних ділянок, яких він стосується;

в) в ухвалі Львівського апеляційного адміністративного суду від 22.09.2015 у справі № 876/4394/15 (а.с. 57, т.2) встановлено факт відсутності у ДП «Кутське лісове господарство» документів, що підтверджують право постійного користування землею;

г) при обґрунтуванні своєї позиції у даній справі ДП «Кутське лісове господарство» покликається на матеріали лісовпорядкування 1996 року.

Отже, при вирішенні питання щодо перебування спірної земельної ділянки в постійному користуванні позивача чи відповідача необхідно враховувати положення пункту 5 розділу VIII «Прикінцеві положення» Лісового кодексу України.

Вище було зазначено про те, що ДП «Кутське лісове господарство» дійсно було лісокористувачем кварталу № 12 Косівського лісництва на підставі матеріалів лісовпорядкування 1996 року, однак, після створення НПП «Гуцульщина», на підставі акту приймання-передачі від 23.08.2002 була здійснена передача природному парку від ДП «Кутське лісове господарство» у постійне користування з вилученням низки кварталів, в тому числі й кварталу № 12 Косівського лісництва. Факт наявності у НПП «Гуцульщина» права постійного користування відповідною лісовою ділянкою підтверджується матеріалами лісовпорядкування 2004 року.

Чинним законодавством не передбачено можливості існування у двох осіб одночасно права постійного лісокористування однією і тією самою земельною ділянкою. Таким чином, після передачі ДП «Кутське лісове господарство» відповідних ділянок в користь НПП «Гуцульщина» та складення останнім матеріалів лісовпорядкування, у ДП «Кутське лісове господарство» припинилося право постійного користування такими ділянками.

З огляду на це, неможливість НПП «Гуцульщина» завершити процедуру з належного оформлення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки, в межах якої перебуває квартал № 10 Косівського ПНДВ (після чого буде можлива як зміна цільового призначення землі, так і отримання відповідного державного акта), не свідчить про те, що НПП «Гуцульщина» позбавлене права постійного користування вказаною земельною ділянкою.

Відповідно до ч. 4 ст. 75 ГПК України, обставини, встановлені рішенням суду в господарській, цивільній або адміністративній справі, що набрало законної сили, не доказуються при розгляді іншої справи, у якій беруть участь ті

самі особи або особа, стосовно якої встановлено ці обставини, якщо інше не встановлено законом.

В провадженні Господарського суду Івано-Франківської області перебували справи № 909/976/17 та № 909/1193/17 за позовами Державної екологічної інспекції в Івано-Франківській області до відповідача НПП «Гуцульщина» про стягнення шкоди, завданої навколишньому природному середовищу та об'єктам природно-заповідного фонду внаслідок незабезпечення НПП «Гуцульщина» охорони лісів, які перебували у його постійному користуванні.

Рішенням Господарського суду Івано-Франківської області від 07.12.2017 у справі №909/976/17 відповідний позов було задоволено та стягнуто з відповідача 563248,00 грн. шкоди завданої навколишньому природному середовищу. Постановою Львівського апеляційного господарського суду від 26.02.2018 в складі колегії головної судді Оришин Г.В., суддів Галушко Н.А. та Данко Л.С. вказане рішення було залишене без змін.

Постановою Верховного Суду у складі колегії суддів об'єднаної палати Касаційного господарського суду від 09.08.2018 вищевказані рішення та постанова у справі №909/976/17 також були залишені без змін.

Рішенням Господарського суду Івано-Франківської області від 16.04.2018 у справі №909/1193/17 відповідний позов було задоволено та стягнуто з відповідача 23174,00 грн. шкоди завданої навколишньому природному середовищу. Постановою Львівського апеляційного господарського суду від 11.06.2018 в складі колегії головної судді Галушко Н.А., суддів Данко Л.С. та Оришин Г.В. вказане рішення було залишене без змін.

Постановою Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду від 20.12.2018 вищевказані рішення та постанова у справі №909/1193/17 також були залишені без змін.

Судовими рішеннями у справі № 909/976/17 та №909/1193/17 було встановлено факт того, що НПП «Гуцульщина» є постійним лісокористувачем кварталів № 10 та № 11 Косівського ПНДВ (тобто, тієї ділянки, яка раніше входила до кварталу № 12 Косівського лісництва). Вказані висновки було зроблено із посиланням на п.5 розділу VIII Прикінцевих положень Лісового кодексу України на підставі тих же доказів, які наявні в матеріалах даної справи: указу Президента України від 14.05.2002 № 456, акта приймання-передачі цінностей лісового фонду та документації від 23 серпня 2002 року, Положення про НПП «Гуцульщина», матеріалів лісовпорядкування НПП «Гуцульщина», проведеного у 2004 році Українським державним проектним лісовпорядним виробничим об'єднанням «Львівська державна лісовпорядна експедиція». Крім того, аналогічних висновків суди першої, апеляційної та касаційної інстанцій дійшли у справі №909/912/17.

Ні ДП «Кутське лісове господарство», ні Пістинська сільська рада не подали доказів, які би спростовували вказані висновки судів та засвідчили, що саме ДП «Кутське лісове господарство» є постійним користувачем спірної лісової ділянки.

Стосовно доводів, що ґрунтуються на розпорядженні Кабінету Міністрів України №495-р від 03.07.2013 "Про надання дозволу на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельних ділянок", то дійсно, вказаним розпорядженням надано дозвіл для НПП "Гуцульщина" на розроблення з урахуванням вимог державних стандартів, норм і правил у сфері землеустрою проекту землеустрою щодо відведення земельних ділянок загальною площею 6674 гектари (землі державної власності лісогосподарського призначення (ліси), що перебувають у постійному користуванні державного підприємства "Кутське лісове господарство" згідно з додатком, розташованих на території Косівського району Івано-Франківської області, з подальшим наданням їх зазначеному парку у постійне користування для забезпечення його функціонування. У додатку до вказаного розпорядження зазначено, що дозвіл надається в т.ч. щодо земель в межах Пістинської сільської ради площею 712,1447 га.

Однак, формулювання, що містяться у вказаній постанові Кабінету Міністрів України не спростовують висновків суду, наведених вище, та не можуть бути єдиною підставою для висновку про існування у ДП "Кутське лісове господарство" права постійного користування спірною земельною ділянкою.

Відповідно статті 69 Лісового кодексу України, спеціальне використання лісових ресурсів на виділеній лісовій ділянці проводиться за спеціальним дозволом - лісорубний квиток або лісовий квиток, що видається безоплатно.

Частинами 2, 3, 5 вказаної статті передбачено, що:

- спеціальний дозвіл на заготівлю деревини в порядку рубок головного користування видається органом виконавчої влади з питань лісового господарства Автономної Республіки Крим, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства;
- спеціальний дозвіл на інші види спеціального використання лісових ресурсів видається власниками лісів або постійними лісокористувачами;
- спеціальний дозвіл видається власниками лісів або постійними лісокористувачами у встановленому порядку також на проведення інших рубок та робіт, пов'язаних і не пов'язаних із веденням лісового господарства.

З наведеного вбачається, що у спірній ситуації особою, уповноваженою на видачу лісорубного квитка на заготівлю деревини в порядку рубок формування та оздоровлення лісів (вибірково-санітарна рубка) є постійний лісокористувач НПП «Гуцульщина».

Вказане свідчить про те, що спірний лісорубний квиток №14 від 20.03.2019 серії ІФ ЛРК №006739 був виданий ДП «Кутське лісове господарство» як неуповноваженою особою.

Відповідно до ч. 9 ст. 69 Лісового кодексу України, спеціальний дозвіл на використання лісових ресурсів анулюється в разі: - припинення права користування лісами з підстав, передбачених статтею 22 цього Кодексу; - припинення права використання лісових ресурсів з підстав, передбачених статтею 78 цього Кодексу.

Відповідно до ч. 2 ст. 78 Лісового кодексу України встановлено, що припинення права використання лісових ресурсів здійснюється в установленому порядку шляхом анулювання лісорубного квитка або лісового квитка тими органами, які їх видали.

Таким чином, вимога Державної екологічної інспекції Карпатського округу до ДП «Кутське лісове господарство» про анулювання виданого ним лісорубного квитка №14 від 20.03.2019 серії ІФ ЛРК №006739 є законною та обґрунтованою.

Покликання ДП «Кутське лісове господарство» та Пістинської сільської ради на факт перебування кварталу №12 Косівського лісництва (кварталів 10, 11 Косівського ПНДВ) у межах території с. Пістинь не береться до уваги колегією суддів, оскільки ця обставина не входить до предмету доказування та предмету правової оцінки у даній справі, як така, що не стосується спору між особами, які вважають себе постійними лісокористувачами спірної земельної ділянки.

Щодо покликання вказаних сторін на судові рішення у справах № 909/741/18, № 0940/1703/18, № 809/1312/15, №809/807/17, №876/4394/15, №909/181/19 та №809/3995/14, колегія суддів зазначає наступне:

Покликання вказаних сторін на судові рішення у справі № 909/741/18 про зобов'язання ДП «Кутське лісове господарство» виконати рішення Пістинської сільської ради від 11.07.2018 також відхиляються судом, оскільки у рішенні Господарського суду Івано-Франківської області від 03.01.2019 немає покликань на конкретні квартали та виділи, у межах яких ДП «Кутське лісове господарство» повинно очистити землі лісового фонду Пістинської сільської ради. Тобто, вказане рішення не встановлює жодних обставин щодо наявності чи відсутності у ДП «Кутське лісове господарство» права постійного користування земельною ділянкою в межах кварталів №10, 11 Косівського ПНДВ (кварталу №12 Косівського лісництва).

Відхиляються покликання Пістинської сільської ради на рішення Івано-Франківського окружного адміністративного суду від 17.07.2019 у справі № 0940/1703/18 про відмову в позові про визнання нечинним та протиправним рішення Пістинської сільської ради від 17.06.2018 «Про діяльність НПП «Гуцульщина» на території Пістинської сільської ради», оскільки постановою Восьмого апеляційного адміністративного суду від 03.12.2019 вказане рішення було скасоване, а позов у справі задоволено.

Зі схожих підстав відхиляються покликання на судові рішення у справі №809/807/17, оскільки відповідно до відомостей з Єдиного державного реєстру судових рішень, після скасування Верховним Судом на підставі своєї постанови від 22.08.2018 постанов Івано-Франківського окружного адміністративного суду від 26.10.2017 та Львівського апеляційного адміністративного суду від 16.01.2018, станом на даний час у вказаній справі немає кінцевого рішення, яке б набрало законної сили. Водночас, як вбачається з п. 44 постанови Верховного Суду від 22.08.2018, вказаний суд самостійно не встановлював обставин щодо того, чи ДП «Кутське лісове господарство» є лісокористувачем на територіях Пістинської сільської ради.

Ухвалою Львівського апеляційного адміністративного суду від 22.09.2015 у справі № 876/4394/15 було встановлено обставину фактичного використання НПП «Гуцульщина» земель, переданих від ДП «Кутське лісове господарство» на підставі акта приймання-передачі від 23.08.2002. Однак, правову оцінку суду вказаній обставині (відсутність свідчень про наявність у НПП «Гуцульщина» права постійного користування у зв'язку із відсутністю їх державної реєстрації), колегія суддів не бере до уваги з огляду на правову позицію про застосування п.5 розділу VIII Прикінцевих положень Лісового кодексу України, викладену у постановках Верховного Суду від 09.08.2018 у справі № 909/976/17 та від 20.12.2018 у справі №909/1193/17.

Постанови Верховного Суду від 21.12.2019 у справі №809/3995/14 (предмет позову про повернення у користування НПП «Гуцульщина» земельної ділянки площею 0,5 га, кадастровий номер 2623684400:10:001:0002) та від 28.01.2020 у справі № 909/181/19 (предмет позову визнання протиправним та скасування розпорядження Косівської районної державної адміністрації від 04.07.2013 за №193 про погодження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки в постійне користування НПП «Гуцульщина») не встановлюють преюдиційних обставин, що мають значення при вирішенні даної справи, оскільки:

1) земельна ділянка, про яку йдеться у справі №809/3995/14, не перебуває у складі виділів №28, 29, 31, 32, 33 кварталу №10 Косівського ПНДВ НПП «Гуцульщина» (виділи №22 та 26 кварталу №12 Косівського лісництва ДП «Кутське лісове господарство»), тобто, не стосується лісорубного квитка №14 від 20.03.2019 серії ІФ ЛРК №006739. Крім того, щодо цієї земельної ділянки площею 0,5 га судами було встановлено такі обставини з приводу її передачі Пістинській сільській раді, які не впливають на предмет спору у даній справі, а саме, що передача відбулася із земель ДП «Кутське лісове господарство» ще до моменту створення НПП «Гуцульщина»;

2) однією з підстав для висновків Верховного Суду, викладених у постанові від 28.01.2020 у справі №909/181/19, стали встановлені обставини у справі № 809/3995/14 щодо земельної ділянки площею 0,5 га, кадастровий номер 2623684400:10:001:0002. Вказане, як було зазначено вище, не впливає на предмет спору у даній справі №909/741/19.

З аналогічних підстав відхиляються покликання Пістинської сільської ради та ДП «Кутське державне лісове господарство» на постанову Івано-Франківського окружного адміністративного суду від 20.11.2017 у справі №809/1312/15 про відмову в позові НПП «Гуцульщина» про визнання протиправним скасування рішення державного реєстратора про відмову у внесенні відомостей до Державного земельного кадастру та про зобов'язання зареєструвати земельну ділянку. Як і у справах №909/181/19 та №809/3995/14, суд встановив, що в межах ділянки, про яку веде мова НПП «Гуцульщина», перебувають зареєстровані за іншими особами земельні ділянки. Знову ж таки, це не впливає на предмет спору у справі №909/741/19.

Відповідно до ч.1 ст. 269 ГПК України, суд апеляційної інстанції переглядає справу за наявними у ній і додатково поданими доказами та перевіряє законність і обґрунтованість рішення суду першої інстанції в межах доводів та вимог апеляційної скарги.

Відповідно до ч.3 ст.13 ГПК України, кожна сторона повинна довести обставини, які мають значення для справи і на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень, крім випадків, встановлених законом.

Відповідно до ст. 86 ГПК України, суд оцінює докази за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному, об'єктивному та безпосередньому дослідженні наявних у справі доказів. Жодні докази не мають для суду задалегідь встановленої сили.

У зв'язку з вищевикладеним, оскаржуване рішення місцевого господарського суду підлягає скасуванню у зв'язку з недоведеністю обставин, що мають значення для справи, які суд першої інстанції визнав встановленими, та неправильним застосуванням норм матеріального права.

Судові витрати за розгляд справи в судах першої та апеляційної інстанцій, відповідно до положень ст. 129 ГПК України, слід покласти на відповідача.

Керуючись ст. 129, 269, 273, 275, 277, 282, 284 ГПК України, Західний апеляційний господарський суд

ПОСТАНОВИВ:

Апеляційну скаргу Національного природного парку Гуцульщина задоволити.

Рішення Господарського суду Івано-Франківської області від 24.10.2019 у справі № 909/741/19 скасувати.

Позов задоволити.

Зобов'язати Державне підприємство "Кутське лісове господарство" анулювати лісорубний квиток від 20.03.2019 серії ІФ ЛРК №006739 за №14, виданий на заготівлю деревини в порядку рубок формування та оздоровлення лісів (вибірково-санітарна рубка).

Стягнути з Державного підприємства «Кутське лісове господарство» (78621, Івано-Франківська область, Косівський район, смт. Яблунів, вул. Січових Стрільців, 1, ідентифікаційний код 20562608) на користь Державної екологічної інспекції Карпатського округу 76014, м.Івано-Франківськ, вул. Сахарова, 23-А, ідентифікаційний код 42702233) 1921 грн. судового збору за подання позову у даній справі.

Стягнути з Державного підприємства «Кутське лісове господарство» (78621, Івано-Франківська область, Косівський район, смт. Яблунів, вул. Січових Стрільців, 1, ідентифікаційний код 20562608) на користь Національного природного парку Гуцульщина (78600, Івано-Франківська область, м. Косів, вул. Дружби, 84, ідентифікаційний код 26215347) 2881,50 грн. судового збору за подання апеляційної скарги у даній справі.

Господарському суду Івано-Франківської області видати накази на виконання даної постанови.

Постанова набирає законної сили з дня її прийняття та може бути оскаржена в касаційному порядку відповідно до ст. 287, 288 ГПК України.

Справу повернути в Господарський суд Івано-Франківської області.

Повний текст постанови складено 07.04.2020.

Головуюча суддя Г.В. Орищин

суддя М.Б. Желік

суддя О.С. Скрипчук